

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (formulár)

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): II/2024

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu:
<https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/9798/1>
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
Nie je možné dohľadať (proces prebehol v r. 2013 pred spustením portálu Slov-Lex)
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
[Dokumenty : Parlamentné tlače : Parlamentná tlač 545 - Národná rada Slovenskej republiky](#).
Pozn.: Nevypĺňa sa. Úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
2	d)	Pri výmene občianskeho s čipom dostane podnikateľ dočasne papier, s ktorým sa ale nedá prihlásiť do e-schránky.	§ 13 ods. 4 písm. c)	794 063	-	-

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (nahradíte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST										EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad'. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
2	d)	Pri výmene občianskeho s čipom dostane podnikateľ dočasne papier, s ktorým sa ale nedá prihlásiť do e-schránky	§ 13 ods. 4 písm. c)	1.11.2015	Podnikatelia, ktorí stratili OP a požiadali o expresné vybavenie	30 000		26	794 063	-	-

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 2)
Regulácia č. 2 Pri výmene občianskeho preukazu s čipom dostane podnikateľ dočasne papier, s ktorým sa ale nedá prihlásiť do elektronickej schránky.
Uved'te spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
<u>Ex ante fáza:</u> Uvedená právna úprava bola predmetom legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015, v rámci ktorého boli popísané pozitívne a negatívne vplyvy predkladaného materiálu ako celku, avšak bez kvantifikácie predpokladaných nákladov. <u>Ex post fáza:</u> V ex post fáze boli identifikované <u>priame náklady</u> a <u>administratívne náklady</u> hodnotenej regulácie. Ex post náklady boli vyčíslené na základe údajov o počte podnikateľských subjektov, ktorí stratili alebo im odcudzili občiansky preukaz (ďalej len „OP“) a požiadali o jeho expresné vydanie do 2 dní za poplatok 20 €. Údaje boli získané zo stránky MV SR, kde je zverejnený „<u>Súhrnný štatistický prehľad na úseku občianskych preukazov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023</u>“. V uvedenom prehľade sú uvedené údaje o počte vydaných OP, pričom osobitne sú uvedené aj údaje o počte stratených OP pre občanov s trvalým pobytom v SR 43 209, pre občanov s trvalým pobytom mimo SR nad 15 rokov, ktorých bolo 9 016 v r. 2023. Spolu stratených OP bolo 52 225. Počet odcudzených OP pre občanov s trvalým pobytom v SR bolo 6 240 a občanov mimo SR nad 15 rokov bolo 1 112 OP. Spolu odcudzených bolo 7 352 OP. Celkový počet stratených a odcudzených OP bol 59 557. Počet prijatých žiadostí o vydanie OP pre občanov s trvalým pobytom v SR a mimo SR nad 15 rokov – s expresným doručením bol: $123\,166 + 2\,155 = 125\,321$. Nakoľko štatistika MV SR nesleduje vydávanie OP špecificky pre podnikateľské subjekty, použil sa pre určenie počtu dotknutých subjektov expertný odhad. Vychádzalo sa z predpokladu, že podnikatelia, ktorí stratili alebo im bol odcudzený OP, obvykle požiadajú aj o expresné dodanie. Nakoľko potrebné je zohľadniť, že nie všetci „expresní žiadatelia“ sú podnikatelia, ex post náklady sa prepočítali na počet $30\,000$ odcudzených a stratených OP, čo predstavuje $30\,000 / 59\,557 * 100 = 50,3 \%$ všetkých odcudzených a stratených OP. Údaj o <u>počte dotknutých subjektov</u> bol teda stanovený na $30\,000$. Pri ex post hodnotení sa vychádzalo z predpokladu, že podnikateľ musí zaplatiť 25 € za vydanie nového OP a zároveň 20 € poplatok za expresné vydanie. Spolu poplatky, ktoré sú súčasťou štátneho rozpočtu, predstavujú 45 € ročne. Ide o priame náklady (časť B. Iné poplatky); frekvencia plnenia: jednorazovo (vzhľadom k tomu, že náklady vzniknú, len keď je potrebné vybaviť nový OP). <u>Administratívne náklady</u> spojené s podaním žiadosti o vydanie nového OP sa určili podľa metodiky uvedenej v kalkulačke nákladov, pričom sa predpokladala štandardná náročnosť bez elektronickej formy, nakoľko je potrebné urobiť fyzicky fotografiu a vziať odtlačok 2 prstov. Časová náročnosť predstavuje 240 min ročne, čo považujeme za reálne vzhľadom k nutnosti cestovania, čakacím lehotám a času potrebného na samotné podávanie žiadosti a prevzatie OP. Administratívne náklady súvisia s podaním žiadosti/návrhu, pričom nie je možné elektronické plnenie (je potrebná fyzická prítomnosť). Frekvencia plnenia bola opäť stanovená ako jednorazová.

Na základe uvedených údajov podľa aktuálnej kalkulačky nákladov predstavujú ex post náklady hodnotenej regulácie 794 063 eur, čo na jedného podnikateľa predstavuje po prepočte ročne 26 eur. Rozdiel ex ante nákladom sa neurčuje, nakoľko v čase vydania zákona neboli kalkulované náklady súvisiace s uvedenou reguláciou. Tabuľky sú vyplnené na z údajov kalkulačky ex post nákladov. Uvedené náklady nezahŕňajú potenciálne riziká spojené s tým, že podnikateľ minimálne 2 dni nemá prístup do svojej schránky a nemôže reagovať na výzvy, ktoré mu boli doručené. Tieto náklady nie je možné kvantifikovať.
Uveďte zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete): Súhrnný štatistický prehľad na úseku občianskych preukazov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023 Link : Štatistické prehľady agendy občianskych preukazov , Ministerstvo vnútra SR - Polícia
Uveďte dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post): <i>Ak je rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post), vysvetlite dôvod rozdielu. Zároveň vysvetlite rozdiely v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.</i>
Uvedená právna úprava bola predmetom legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. V ex ante fáze neboli kvantifikované vplyvy materiálu ako celku, ani vplyvy hodnotenej regulácie. Ex post náklady boli kvantifikované vo výške 1 826 295 €.
Uveďte vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch: <i>Ak v ex ante fáze nie sú vypočítané náklady na celé podnikateľské prostredie, tak uveďte „0“.</i> <i>Ak niektoré náklady regulácie nie sú predpokladané v ex ante fáze vôbec, tiež uveďte „0“ a uveďte prečo.</i>
0 - Uvedená právna úprava bola predmetom legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. V ex ante fáze neboli kvantifikované vplyvy materiálu ako celku, ani vplyvy hodnotenej regulácie. V ex post hodnotení boli na základe zverejnených údajov a expertného odhadu kvantifikované vplyvy vo výške 1 826 295 €, ktoré zvyšujú záťaž podnikateľov.
Uveďte dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze: Gestor neidentifikoval vznik nepredpokladaných nákladov.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Závazný postup vykonania a povinné obsahové náležitosti vyhodnotenia

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií: V rámci ex post hodnotenia MIRRI SR vykonalo verejné aj cielené ex post konzultácie. <u>Verejné ex post konzultácie</u> boli uskutočnené v termíne 27.08.2024 - 30.09.2024. Do verejných ex post konzultácií sa nezapojil žiaden subjekt. <u>Cielené ex post konzultácie</u> boli realizované písomnou formou. Oslovené boli nasledovné subjekty: Slovenská komora certifikovaných účtovníkov

- Združenie účtovníkov Slovenska
- Slovenská asociácia účtovníkov neziskových organizácií
- GT&C Slovakia k.s.,
- Slovenská advokátska komora
- Slovenská banková asociácia
- Slovenská komora daňových poradcov
- Daňové fórum Slovenska

Termín na zaslanie vyjadrenia a vyplnených dotazníkov bol 11.11.2024. V rámci cielených ex post konzultácií zaslali vyplnený dotazník 2 subjekty – *Daňové fórum Slovenska* a *Slovenská komora daňových poradcov*.

Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám:

Znenie podnetu z podnikateľského prostredia:

Podnikatelia (konatelia firmy) musia mať preukaz s elektronickým čipom. V prípade výmeny občianskeho preukazu (z dôvodu straty OP, krádeže OP, zmena adresy, ...) dostane občan dočasný papier dokým mu nebude vystavený nový OP. Dočasný OP postačuje na preukázanie totožnosti ale nedá sa s ním prihlásiť do elektronickej schránky. Podnikateľ sa teda počas tejto doby nedostane do svojej schránky, no lehoty mu aj tak plynú.

Pripomienky účastníkov ex post konzultácií:

Daňové fórum Slovenska vo vyplnenom dotazníku vyjadrilo, že strata občianskeho preukazu spôsobuje problém v praxi pri preberaní elektronických dokumentov doručovaných do elektronickej schránky a s tým súvisiacim plynutím lehôt. Ako riešenie vidí reguláciu upraviť, a to automatizovane pozastaviť plynutie lehôt v prípade straty alebo krádeže občianskeho preukazu v individuálnych prípadoch. Daňové fórum uvádza, že priame náklady môžu byť až vo výške 50.000 Eur – odôvodnené možnou náhradou škody či výpadkom tržieb z daňového poradenstva. Časové náklady vyčíslili ako jednorazové, a to v trvaní 1 hodiny. So znením regulácie nesúhlasia, pričom upozorňujú na zahraničnú judikatúru ústavných súdov (bez bližšej konkretizácie napr. nálezov ústavných súdov či inej judikatúry).

Slovenská komora daňových poradcov navrhuje taktiež reguláciu upraviť, pričom zároveň navrhuje v prípade krádeže občianskeho preukazu (automaticky) znemožniť prihlásenie na portáli, kde sa vyžaduje použitie občianskeho preukazu. Ďalej uviedla, že regulácia spôsobuje vyššie poplatky a pokuty za listinné podania, riziko zneužitia identity, spôsobuje nemožnosť prístupu k dokumentom uloženým v elektronickej schránke.

Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi:

Daňové fórum Slovenska uviedlo, že problém v praxi vidí v plynutí lehôt, počas ktorých musí povinná osoba prevziať dokumenty zo Slovensko.sk a podať odpoveď. Ide napríklad o rôzne exekúcie zamestnancov, lehota je 3 kalendárne dni.

Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Ako možnú zmenu uviedlo Daňové fórum Slovenska ustanovenie prerušenia plynutia lehôt doručovania dokumentov pri odovzdaní občianskeho preukazu s čipom, a to vrátane osôb, ktoré fyzická osoba zastupuje.

Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Iné alternatívne riešenia neboli navrhnuté.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:Postoj gestora právneho predpisu k zneniu podnetu z podnikateľského prostredia:

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia je účinná od počiatku právnej úpravy, tzn. od 1. novembra 2013, kedy zákon o e-Governmente nadobudol účinnosť. Novelou č. 273/2015 Z. z. účinnou od 1. novembra 2015 došlo vo vzťahu k tejto regulácii len k legislatívno – technickej úprave textu, ale nie k obsahovej zmene úpravy vo vzťahu k spôsobu prihlasovania do schránky, konkrétne právnickej osoby. Problém, ktorý je identifikovaný v podnete, nevznikol v dôsledku ustanovenia rozsahu osôb oprávnených pre prístup a disponovanie so schránkou, čo je predmetom ust. § 13 ods. 4 písm. c) zákona o e-Governmente, ktorý je zaradený v Registri ex post.

Občiansky preukaz s čipom a bezpečnostným osobným kódom (ďalej len „elektronický občiansky preukaz“) je úradným autentifikátorom podľa § 21 ods. 1 písm. a) zákona o e-Governmente. Elektronický občiansky preukaz predstavuje univerzálny a všeobecne dostupný spôsob preukazovania identity fyzickej osoby, ktorá je štátnym občanom Slovenskej republiky pri elektronickej komunikácii (nielen) podľa zákona o e-Governmente, bez ohľadu na to, či prístupuje do elektronickej schránky v postavení fyzickej osoby alebo ako štatutár právnickej osoby, či fyzická osoba - podnikateľ.

Podmienky a postup pri vydávaní občianskeho preukazu, ako aj práva a povinnosti na úseku občianskych preukazov upravuje zákon č. 395/2019 Z. z. o občianskych preukazoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o občianskych preukazoch“). MIRRI SR nevie ovplyvniť existujúce postupy pri vydávaní a zneplatňovaní občianskeho preukazu; táto kompetencia prislúcha výhradne Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“).

Z hľadiska spôsobu prihlasovania do elektronickej schránky právnickej osoby, ale rovnako aj fyzickej osoby – podnikateľa uvádzame, že na prihlásenie do elektronickej schránky je možné použiť aj iný spôsob, napríklad autentifikátor podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona o e-Governmente (aplikácia Slovensko v mobile). Tento spôsob autentifikácie je aktuálne dostupný pre všetky fyzické osoby, ktoré vlastnia elektronický občiansky preukaz, tzn. pre vytvorenie mobilnej identity je pri prvom kroku nevyhnutné mať platný elektronický občiansky preukaz, na čo je potrebné myslieť včas pred uplynutím platnosti občianskeho preukazu.

Zároveň platí, že podnikateľ má možnosť udeliť oprávnenie inej osobe na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou, a to podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona o e-Governmente, bod 2 (v prípade právnickej osoby) a bod 1 (v prípade fyzickej osoby – podnikateľa). Udelenie oprávnenia je právnym úkonom majiteľa elektronickej schránky, ktorý môže podnikateľ vykonať príslušnou funkcionalitou priamo v elektronickej schránke, alebo aj listinne spôsobom uvedeným v § 13 ods. 7 zákona o e-Governmente. Udelenie oprávnenia inej osobe môže mať preventívny charakter, najmä pre prípad straty prístupu k elektronickej schránke.

V prípade, že bol podnikateľovi vydaný dočasný papier na preukazovanie identity počas doby vyhotovovania nového elektronického občianskeho preukazu, a podnikateľ nemá ustanovenú inú oprávnenú osobu pre prístup do elektronickej schránky, zákon o e-Governmente umožňuje využiť inštitút namietania neúčinnosti elektronického doručovania podľa § 33 ods. 1 zákona o e-Governmente, a to v prípade, zjednodušene povedané, ak preukáže, že objektívne nemohol prevziať elektronickú úradnú správu bez svojho vlastného pričinenia, alebo by jej prevzatie bolo spojené s nepomernými ťažkosťami. Uvedené je vhodné použiť napríklad v prípade straty alebo krádeže elektronického občianskeho preukazu, pričom o neúčinnosti rozhoduje orgán verejnej moci, ktorý vo veci koná. Návrh je podľa § 33 ods. 2 zákona o e-Governmente potrebné podať v zákonnej lehote 15 dní odo dňa, keď sa adresát s obsahom elektronickej úradnej správy oboznámil alebo mohol oboznámiť.

Postoj gestora k pripomienkam vzneseným v rámci ex post konzultácií:

Navrhované riešenie (pozastaviť plynutie lehôt v prípade straty alebo krádeže občianskeho preukazu v individuálnych prípadoch) nie je možné v praxi realizovať. Dôvodom je najmä obtiažnosť, ak nie až priam nemožnosť realizácie tohto návrhu, tzn. nemožnosť evidencie takýchto osôb s odovzdaným preukazom bez dodatočných nákladov na strane štátu (zriadenie osobitného registra, automatická aktualizácia údajov, prepojenia systémov, preberanie údajov na ÚPVS a pod.). Zároveň sa tým vytvára nerovnaký prístup k účastníkom konaní, spočívajúce najmä v tom, že výhodu „neplynutia lehôt“ by mali len osoby, ktoré stratili občiansky preukaz a majú aktivovanú elektronickú schránku, čiže netýkalo by sa tých, ktorí nemajú aktivovanú elektronickú schránku a sú im doručované dokumenty listinne. Pripomíname, že takýto dvojaký prístup neexistuje ani v listinnom svete.

Vyjadrenie gestora k návrhu Slovenskej komory daňových poradcov (v prípade krádeže občianskeho preukazu (automaticky) znemožniť prihlásenie na portáli, kde sa vyžaduje použitie občianskeho preukazu): Navrhované riešenie (pozastaviť plynutie lehôt v prípade straty alebo krádeže občianskeho preukazu) je z praktického hľadiska nereálne. Dôvodom je náročnosť realizácie takéhoto opatrenia, ktorá by si vyžiadala dodatočné úpravy vrátane zavedenia osobitných registrov, automatickej aktualizácie údajov a prepojenia rôznych systémov na úrovni štátu. Tento proces by bol spojený s vysokými nákladmi a administratívnou záťažou na strane štátu. V súčasnosti gestor nepovažuje za potrebné prijímať závery alebo meniť aplikačnú prax.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:

Alternatívne riešenia spočívajúce v návrhoch na zmenu aplikačnej praxe neboli navrhnuté.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 1).

Regulácia č. 2

Pri výmene občianskeho preukazu s čipom dostane podnikateľ dočasne papier, s ktorým sa ale nedá prihlásiť do elektronickej schránky.

Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?

§ 13 ods. 4 písm. c) zákona o e-Governmente ustanovuje okruh osôb oprávnených na prístup a disponovanie elektronickou schránkou. Spôsob prístupu upravuje zákon o e-Governmente v časti upravujúcej autentifikáciu osôb pri prístupe do elektronickej schránky. Cieľom regulácie bolo zaviesť jeden univerzálny a všeobecne dostupný prostriedok autentifikácie pre všetky osoby a preto bol zvolený občiansky preukaz pre osoby, ktoré sú štátnymi občanmi SR, a to bez ohľadu na to, či prístupuje do elektronickej schránky v postavení fyzickej osoby alebo ako štatutár právnickej osoby, či fyzická osoba - podnikateľ.

Zároveň platí, že podmienky a postup pri vydávaní občianskeho preukazu, ako aj práva a povinnosti na úseku občianskych preukazov upravuje zákon č. 395/2019 Z. z. o občianskych preukazoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o občianskych preukazoch“). V tejto súvislosti si dovoľujeme poznamenať, že MIRRI SR nijakým spôsobom nezasahuje a nevie ovplyvniť existujúce postupy pri vydávaní a zneplatňovaní občianskeho preukazu; táto kompetencia prislúcha výhradne Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“).

Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?

Úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Podľa gestora regulácia napĺňa ciele, pre ktoré bola prijatá.
Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?
Podľa gestora sa nevyskytli nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie.
Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?
Ustanovenie občianskeho preukazu s čipom za úradný autentifikátor je jedným zo základných prvkov e-Governmentu a je naďalej kľúčová pri prístupe osoby k elektronickej komunikácii prostredníctvom elektronickej schránky. Vzhľadom na uvedené gestor považuje reguláciu aj naďalej za opodstatnenú.
Alternatívne riešenia z pohľadu gestora: <i>Je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zatažuje podnikateľské prostredie? (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť a pod.)</i>
Vzhľadom k problémom v aplikačnej praxi popísaným v podnete z podnikateľského prostredia, resp. v pripomienkach z ex post konzultácií, gestor vidí nasledovné riešenia popísaných problémov v prípade, že podnikateľ pod odcudzením/strate čaká na nový OP s čipom a dočasne tak nemá prístup do elektronickej schránky: Okrem občianskeho preukazu s čipom, môže osoba (fyzická osoba, podnikateľ alebo aj štatutár právnickej osoby) použiť <u>iný spôsob prihlásenia sa do schránky, napríklad autentifikátor podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona o e-Governmente (aplikácia Slovensko v mobile)</u>. Tento spôsob autentifikácie je aktuálne dostupný pre všetky fyzické osoby, ktoré vlastnia elektronický občiansky preukaz, tzn. pre vytvorenie mobilnej identity je pri prvom kroku nevyhnutné mať platný elektronický občiansky preukaz, na čo je potrebné myslieť včas pred uplynutím platnosti občianskeho preukazu. Ďalej, podnikateľ má možnosť udeliť <u>oprávnenie inej osobe na prístup a disponovanie s elektronicou schránkou</u>, a to podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona o e-Governmente, bod 2 (v prípade právnickej osoby) a bod 1 (v prípade fyzickej osoby – podnikateľa). Udelenie oprávnenia je právnym úkonom majiteľa elektronickej schránky, ktorý môže podnikateľ vykonať príslušnou funkcionalitou priamo v elektronickej schránke, alebo aj listinne spôsobom uvedeným v § 13 ods. 7 zákona o e-Governmente. Udelenie oprávnenia inej osobe môže mať preventívny charakter, najmä pre prípad straty prístupu k elektronickej schránke. Zákon o e-Governmente umožňuje využiť <u>inštitút namietania neúčinnosti elektronického doručovania</u> podľa § 33 ods. 1 zákona o e-Governmente, a to v prípade, zjednodušene povedané, ak preukáže, že objektívne nemohol prevziať elektronickú úradnú správu bez svojho vlastného pričinenia, alebo by jej prevzatie bolo spojené s nepomernými ťažkosťami. Uvedené je vhodné použiť napríklad v prípade straty alebo krádeže elektronického občianskeho preukazu, pričom o neúčinnosti rozhoduje orgán verejnej moci, ktorý vo veci koná.
Výsledok ex post hodnotenia - návrh:
☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
<i>Ak navrhujete reguláciu upraviť, tak uveďte ako, akých právnych predpisov (vrátane súvisiacich právnych predpisov) sa úprava dotkne a k akému dátumu účinnosti.</i> <i>Ak navrhujete reguláciu zrušiť bez náhrady, tak k akému dátumu účinnosti?</i> <i>Ak navrhujete upraviť aplikačnú prax, tak uveďte ako a k akému termínu.</i> <i>Ak navrhujete reguláciu ponechať bez zmeny, tak uveďte dôvod.</i>

Reguláciu navrhuje gestor ponechať bez zmeny, a to z dôvodov, že akákoľvek zmena by bola spojená s neprimeranými nákladmi na strane štátu (zmena informačných systémov, špecializovaných portálov, ústredného portálu verejnej správy), prípadne by vytvorila neprimerane nerovnoprávne postavenie medzi listinným a elektronickým spôsobom komunikácie pri výkone verejnej moci.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v *Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií* (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil požadované údaje. Predpokladané náklady neboli vyčíslené z dôvodu predloženia hodnotenej právnej úpravy do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Skutočné náklady gestor vyčíslil konkrétnou sumou, pričom nasledujúca *Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante)* (ďalej len „tabuľka č. 2“) obsahuje požadované údaje. Tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. Časť *Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante* gestor kompletne vyplnil, vrátane výpočtu ex post nákladov na podnikateľské prostredie. Gestor uviedol zdroje počtosti vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky. Keďže v ex ante fáze nebola vykonaná kvantifikácia nákladov hodnotenej regulácie, nevznikol rozdiel v predpokladaných a skutočných nákladoch, ani v počte dotknutých subjektov. Gestor neidentifikoval vznik nepredpokladaných nákladov.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to nad rámec minimálnej časovej požiadavky. V rámci verejných ex post konzultácií sa nezúčastnil žiadny subjekt. Gestor tiež vykonal ciele ex post konzultácie písomnou formou, v rámci ktorých cielene oslovil 8 vybraných subjektov, z ktorých dva podnikateľské subjekty (ďalej len „účastníci“) zaslali vyplnený dotazník a z tohto dôvodu boli vykonané úspešne. Elektronickú komunikáciu s účastníkmi, vrátane vyplnených dotazníkov, má MH SR k dispozícii. Účastníci vzniesli pripomienky voči hodnotenej regulácii a voči jej výkonu a fungovaniu v praxi, ktoré gestor uviedol v príslušnom textovom poli. Účastníci tiež poskytli alternatívne riešenia z ich pohľadu, ktoré spočívajú v návrhoch na zmenu v právnom predpise s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia. Gestor následne poskytnuté alternatívne riešenia vyhodnotil.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor určil, aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Vo veci splnenia jej cieľov určených v ex ante doložke vybraných vplyvov gestor uvádza, že úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nie sú známe a existencia regulácie je stále opodstatnená. Alternatívne riešenie z pohľadu gestora, ktoré spočíva v zmene regulácie alebo v zmene aplikačnej praxe je uvedené v príslušnom textovom poli. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to reguláciu ponechať.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)
Regulácia č. 2 Pri výmene občianskeho s čipom dostane podnikateľ dočasne papier, s ktorým sa ale nedá prihlásiť do e-schránky.
Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:
Predmetná regulácia sa zaoberá prístupom k elektronickej schránke. V predmetnom odseku 4 zákon špecifikuje, kto má oprávnenie prístupu a disponovania s elektronicou schránkou. Oprávnenými osobami sú majiteľ elektronickej schránky a osoby, ktorým majiteľ udelil príslušné oprávnenia, a to výlučne v rozsahu týchto oprávnení. Pre kompletnú informáciu je potrebné uviesť, že na prihlásenie sa do elektronickej schránky je potrebný občiansky preukaz s čipom, ktorý slúži ako autentifikátor, čiže zastrešuje proces overenia totožnosti používateľa. V otázke pôsobnosti regulácie na podnikateľské prostredie; praktický problém v zmysle podnetu spočíva v situácii, kedy dôjde k odcudzeniu alebo inej strate občianskeho preukazu s čipom. Účastníci ex post konzultácií uviedli, že aktuálne nastavená regulácia nie je vyhovujúca. Komplikácie vyplývajúce z regulácie definovali nasledovne: 1. Strata občianskeho preukazu spôsobuje v praxi komplikácie pri preberaní elektronických dokumentov doručovaných do elektronickej schránky, to má logicky vplyv na plynutie zákonom stanovených lehôt. 2. V súvislosti so stratou občianskeho preukazu sú spojené vyššie poplatky a pokuty za listinné podania, riziko zneužitia identity či nemožnosť prístupu k dokumentom uloženým v elektronickej schránke. Na základe vyššie uvedených skutočností, účastníci požadujú nasledovné úpravy regulácie: 1. Automatizované pozastavenie plynutia lehôt v prípade straty alebo krádeže občianskeho preukazu v individuálnych prípadoch. Ideálne riešenie by spočívalo v prerušení plynutia lehôt doručovania dokumentov pri odovzdaní občianskeho preukazu s čipom, a to vrátane osôb, ktoré fyzická osoba zastupuje. 2. V prípade krádeže občianskeho preukazu (automaticky) znemožniť prihlásenie na portáli, kde sa vyžaduje použitie občianskeho preukazu. Z pohľadu gestora je predmetná regulácia aj naďalej opodstatnená a korektne nastavená. Gestor uvádza, že v otázke občianskych preukazov nemá možnosť zasahovať do existujúcich postupov pri vydávaní a zneplatňovaní občianskeho preukazu, keďže táto kompetencia patrí výhradne Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“), pričom problematika je upravená v zákone č. 395/2019 Z. z. o občianskych preukazoch. Gestor ďalej uvádza 3 možné riešenia problémov aplikačnej praxe popísaných v podnete z podnikateľského prostredia, ako aj v pripomienkach z ex post konzultácií, a to: 1. Na prihlásenie do elektronickej schránky právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa je možné využiť aj autentifikátor, napríklad aplikáciu Slovensko v mobile. Na to je však pri vytváraní mobilnej identity potrebný platný elektronický občiansky preukaz. 2. Podnikateľ má zároveň možnosť udeliť oprávnenie inej osobe na prístup do elektronickej schránky, čo možno vykonať priamo v schránke alebo listinne podľa zákona o e-Governmente. Udelenie oprávnenia môže byť užitočné ako

prevencia v prípade straty prístupu. 3. Ak podnikateľ nemá prístup k schránke pre stratu elektronického občianskeho preukazu, môže využiť tzv. inštitút namietania neúčinnosti elektronického doručovania podľa § 33 zákona o e-Governmente. Návrh na neúčinnosť je potrebné podať do 15 dní odo dňa, keď sa adresát oboznámil alebo mohol oboznámiť s obsahom správy.

Podľa gestora je účastníkmi navrhované riešenie pozastavenia plynutia lehôt v prípade straty alebo krádeže občianskeho preukazu prakticky nerealizovateľné, pretože by si vyžadovalo zriadenie osobitného registra a prepojenie systémov, čo by znamenalo dodatočné náklady pre štát. Okrem toho by takýto postup podľa gestora vytvoril nerovnosť medzi účastníkmi konaní, keďže výhoda neplynutia lehôt by sa týkala len osôb s aktivovanou elektronickou schránkou, čo by bolo nespravodlivé voči tým, ktorí dostávajú dokumenty listinne.

Gestor považuje druhý návrh účastníkov (v prípade krádeže občianskeho preukazu znemožniť prihlásenie na portáli) za nereálny z dôvodu náročnosti jeho realizácie, ktorá by zahŕňala vysoké náklady a administratívnu záťaž spojenú s úpravou systémov a zavedením nových registrov. V súčasnosti gestor nevidí potrebu meniť aplikačnú prax ani prijímať nové opatrenia v tejto oblasti.

Ministerstvo hospodárstva na základe poskytnutej argumentácie gestora k výhradám účastníka navrhuje reguláciu ponechať. Zo strany gestora boli preukázané riešenia, ktoré je možné aplikovať v prípadoch a situáciách, ktoré účastníci označili ako problematické. Avšak vzhľadom na pripomienky podnikateľského prostredia a vzhľadom na skutočnosť, že ex post konzultácie sa uskutočnili písomnou formou, bez možnosti priamej odbornej diskusie, odporúča ďalšiu odbornú diskusiu s gestorom, účastníkmi konzultácií a ďalšími zástupcami podnikateľského prostredia, ako aj so zástupcami MV SR vo veci existujúcich postupov pri vydávaní a zneplatňovaní občianskeho preukazu.

Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Alternatívne riešenie navrhnuté účastníkom spočíva v prerušení plynutia lehôt. Gestor vo vyhodnotení uviedol, že tento návrh nepovažuje za vhodné alternatívne riešenie, ktoré môže zlepšiť podnikateľské prostredie.

Ministerstvo hospodárstva sa stotožňuje s prístupom gestora.

Odporúčenie:

- ☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu ponechať, avšak vzhľadom na pripomienky podnikateľského prostredia a vzhľadom na skutočnosť, že ex post konzultácie sa uskutočnili písomnou formou, bez možnosti priamej odbornej diskusie, odporúča ďalšiu odbornú diskusiu s gestorom, účastníkmi konzultácií a ďalšími zástupcami podnikateľského prostredia, ako aj so zástupcami MV SR vo veci existujúcich postupov pri vydávaní a zneplatňovaní občianskeho preukazu.

Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Z dôvodu absencie kvantifikácie ex ante nákladov nevznikol rozdiel medzi ex ante a ex post nákladmi. Z uvedeného dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov pri tejto regulácii z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.